

İLİM ÖĞRENMEK VE ÖĞRETMEK SADAKANIN EN HAYIRLISI

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fih alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Kemâ yenbeğî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Allah cümleinizden razı olsun.

Sözlerin en güzeli olan habîbullah, Muhammed-i Mustafâ, serverimiz, Efendimiz, Peygamberimiz'in hadîs-i şerîflerini okuyarak zamanımızı sevaplı, ecirli, Allahu Teâlâ hazretlerinin rızasına uygun geçirmek üzere toplanmış bulunuyoruz. Zamanın uygun düştüğü bir miktarında birkaç hadîs-i şerîfi size nakletmek istiyorum.

a. En Kıymetli Sadaka, Müslümanın Müslümana Öğrettiği İlimdir

Birincisi:

مَا مِنْ صَدَقَةٍ يَتَصَدَّقُ بِهَا رَجُلٌ عَلَىٰ أَخِيهِ أَفْضَلَ مِنْ
عِلْمٍ يُعَلِّمُهُ إِيَّاهُ

*Mâ min sadakatin yetesaddaku bihâ r-
culün alâ ahîhi efdale min ilmin yuallimuhû
iyyâhu.*¹

Mü'minler Allah'ın rızasını kazanmak için fedakârlık yaparlar. Mâlî fedakârlık yapar, bedenî fedakârlık yapar, çalışır. Mâlî fedakârlık; zekât olur, sadaka olur. Bedenî fedakârlık; hizmet olur, icabında canını vermek olur, şehit olmak olur, gazi olmak olur.

Bu hadîs-i şerîfte Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz "sadaka" mefhumunu, kavramını geniş anlamamız gerektiğini gösteriyor.

Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz;

“Adamın, kişinin müslüman kardeşine verdiği sadakaların içinde ona öğrettiği ilim-

¹ Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, X, 171, r. 28889.

den daha kıymetli, daha faziletli sadaka olmaz.”

Demek ki ilim öğrenmek, ilim öğretmek; alimin bildiğini kardeşine nakletmesi, öğretmesi bir çeşit sadaka, bir çeşit hayır, bir çeşit bağış oluyor. Ama öyle bir bağış ki bundan daha faziletli, daha üstün bir bağış olamaz. En faziletli sadaka, kişinin mü’min kardeşine öğrettiği bilgi ve ilim oluyor.

Onun için hepimiz ilim öğrenmeye ve öğrendiğimiz ilmi de etrafımıza yaymaya, anlatmaya, öğretmeye gayretli olmalıyız.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* diğer bir hadîs-i şerîfinde de buyuruyor ki;

مَا مِنْ شَيْءٍ أَقْطَعَ لِظَهْرِ إِبْلِيسَ مِنْ عَالِمٍ يَخْرُجُ فِي
قَبِيلَةٍ

*Mâ min şey’in akta’a li-zahri iblîse min âlimin yahrucu fî kabîletin.*²

“Şeytanın, İblis *aleyhillâne*’nin belini en çok kıran, hakkından en iyi gelen, ona en çok

² Deylemî, *el-Firdevs*, IV, 48, r. 6150; Ali el-Muttakî, *Kenzu’l-ummâl*, X, 148, r. 28755; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-evliyâ*, VII, 16.

mânî olan, bir kabilenin içinden bir alimin çıkmasıdır.”

Bir kabilenin içinden çıkmış olan bir alim, iblisin, şeytanın belini kırmakta her şeyden daha tesirlidir. Onun belini, kafasını koparan, kıran bundan daha etkili bir şey olamaz.

Demek ki alim, şeytanın faaliyetlerini engelliyor; ilim, şeytan için fevkalâde etkili bir karşı silah oluyor ve müslümanın bildiği ilmi bir başkasına öğretmesi sadakaların en hayırlısı oluyor, fevkalâde mühim oluyor.

b. Hz.Peygamber'in(sav) İlim Öğretme Metodu Ve Tasavvufi Eğitim

Bu iki hadîs-i şerîfin sonucu şudur:

İslâm'a göre ilmin yaşı olmadığı için, ilmin ille mektepte öğrenilmesi de gerekmediğinden... Çünkü sahâbe-i kirâmın hiçbirisi bir mektebe gitmediler; hiçbirisinin diploması yok, bitirdiği bir fakülte, düzenli bir eğitim müessesesi yok. Ama hepsi toplumun içinde yaşarken, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in yanında bulunmakla, onun sohbetiyle [yetiştiriler.]

Sohbet, “arkadaşlık” demek; Arapça’da “yârenlik etmek” mânasına değil. *Sahibe-yashabu-suhbeten*; “birisiyle arkadaş olmak, beraber olmak” demek.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in yanında bulunmak sûretiyle yettiştiler.

Kimisi ziraatçı idi; hurma tarlası vardı, onu suluyordu, hurmaları topluyordu, satıyordu, ticaretini öyle sağlıyordu. Kimisinin develeri vardı, kimisinin başka işi vardı. Hepsi belli bir yaşta da değildi, “İlle şu yaştaki çocuklar okula gelecek.” gibi bir durum da yoktu. Her yaştan insan vardı; genci vardı, yaşlısı vardı. En tabîî eğitim yolu bu... Yaş sınırı yok, yaş farkı ve şartı yok; herkes öğrenebilir. Herkesin gelebildiği bir eğitim imkânı, herkesin katılabildiği bir çare... Hem de öyle bir çare ki arkadaşlıkla oluşuyor, arkadaşlıkla gelişiyor.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz toplumun içinde Allahu Teâlâ hazretlerinin vazifelendirdiği mübarek bir kişi olarak çıkıyor. Onun etrafına toplanıp onun sözlerini cân-ı gönülden dinliyorlar. Başlarınının

üzerine bir kuş konmuş da kıpırdarsa kaçacakmış gibi ağzının içine bakarak can kulağıyla dinliyorlar. Söylediği sözler gönüllerine nakşoluyor, taşın üzerine kitâbe yazılmış gibi yazılıyor. Sonra, “Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu.” diyerek harfi harfine, kelimesi kelimesine naklediyorlar, unutmuyorlar.

Dinî vazifelerini toplumun içinde, günlük hayatın akışında öğreniyorlar. Sabah beraber oluyorlar, öğlen beraber oluyorlar, ziyarete beraber gidiyorlar. Birisi vefat ettiği zaman cenazesini beraber kaldırıyorlar. Birisi hasta olduğu zaman yanına beraber gidiyorlar...

Ama bu arada, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in yanında çok bulunmak için, kabilesini evini terk edip, hicret edip, Peygamber Efendimiz’in yanına gelip mescitte yatıp kalkanlar da oluyordu. Ashâb-ı Suffe dediğimiz, sayıları 70’ten 350-400-450’ye kadar çıkan insanlar...

Son derece tesirli ve son derece tabî bir eğitim yolu... Yani arkadaşlık yaparak, beraber bulunarak, günlük hayatın içinde, günlük hayattaki faaliyetleri aksatmadan, yaşamın

akışı içinde bir şeyler öğrenmek... Bu son derece tesirli bir eğitim yoludur.

Bir şahsa [soruyorlar:]

“Senin dinî bilgin niye yok?”

Diyor ki;

“Benim zamanımda dinî tahsil yoktu. Hocaları takip ediyorlardı, Kur’ân-ı Kerîmler kaldırılmıştı. Jandarma geliyordu. Babam beni okutamadı.”

O zaman okutamadıysa şimdi oku... Şimdi mâni kalktı, buyur... Akşam işten sonra ta sabah işe gidinceye kadar zamanın var. Cumartesin var, pazarın var; tatilin var, bayramın var; yaz tatilin var, yıllık iznin var... Şimdi öğren! Yaş haddi yok. “Senin çağın geçmiş, sen kartlaşmışsın, bizim mektebe kaydolamazsın!” diye bir engel yok.

Peygamber Efendimiz’in zamanında da yoktu. İşte bu, eğitimin en güzel şeklidir.

Tasavvufî eğitim de böyledir. Tasavvufî eğitim de Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in bu eğitim usûlünü aynen yaşatan, devam ettiren şekildir. Başka yerlerde görülmüyor. Öteki eğitimler sun’î...

“Efendim gökyüzünden kitap inseydi, insanlar kitabı okusalardı, iyi müslüman olsalardı...”

O olmuyor. Görsel olmuyor. Tecrübeye dayalı olmuyor. Ama Allahu Teâlâ hazretleri numûne-i imtisâl olarak, “Herkes baksın, işte böyle müslüman olunur. Allah’ın sevgili kulu olmak için şöyle hareket etmek lazım.” diye, gözüyle görsün diye, harf bilmeyen, okuma yazma bilmeyen bir kavmin içine bir peygamber göndermiş ve bu eğitim tarzı o kavmin cihan tarihinde emsâli görülmemiş bir başarıyla gelişmesine sebep olmuş. Son derece güzel...

Bu eğitim tarzını aynen, yüzyıllar boyunca, günümüze kadar ve günümüzde de devam etmek üzere tasavvuf uyguluyor. Hoca efendinin etrafında her akşam, her zaman, her fırsatta, gündüz işsiz olanlar, gece işli olanlar geliyorlar, dinliyorlar, okuyorlar, öğreniyorlar. Hatta yanlış bir şey yaptıkları zaman söyleniyor; “Hayır, onu öyle yapma, bu böyle olacak.”

Mesela benim babam, hatırlarım, tüccardı, sabahleyin işine giderdi. Ama sabah na-

mazında hocasının camisine giderdi. Akşam evde yemek yenirdi, yatsıdan sonra camiye giderdi. Geç vakte kadar her akşam sohbette [olurdu.]

c. Sohbetin Ve Toplumsal Faaliyetlerin Eđitime Katkıları

Şimdi bizim bir eksikliğimiz daha var: Sohbeti seyrek yapıyoruz. Sohbetin seyrek yapılması eğitimin az alınmasına, öğrenimin yavaş ilerlemesine yol açıyor.

Beni etkileyen bir olmuş hadise... Bir profesör arkadaşım anlattı:

Bir profesör Almanya'dan Amerika'ya gitmiş. Amerika'yı -Alman gözüyle, profesör gözüyle- gezmiş, dönmüş.

Herhalde bundan tahminen 20-25 yıl kadar önce... Çünkü bana anlatan da 5-10 yıl önce anlatmıştı.

Buraya gelmiş.

Arkadaşları demişler ki;

“Amerika'yı gezdin, gördün; anlat bakalım, nasıl?”

Amerika'yla da biraz bunların rekabetleri var, yarışmaları müsabakaları var.

Bizim de öyle olmamız lazım! Çünkü hayırda, hayratta, hasenâtta yarışmak bize Kur'ân-ı Kerîm'in emri. Biz de yarışacağız. Bütün milletlerle yarışacağız. Birinciliğe, birinci olmacasına koşup yarışmamız lazım!

Demişler ki;

“Amerika mı iyi, biz mi iyiyiz? Nasıl görüyorsun durumu?”

“Amerika daha iyi, daha ileri.” demiş.

“Neden? *Kompütür*, bilgisayar sayısı daha fazla olduğundan mı?”

Bakın çok önemli... Hemen böyle sanılır.

“Millî geliri şu kadar olduğundan mı? Fabrikası bu kadar olduğundan mı? Halkının sayısı bu kadar olduğundan mı? Kıtasının genişliği şu kadar olduğundan mı?..”

“Hayır. Oradaki insanlar -dikkat edin- haftada en aşağı üç akşam toplantı yapıyorlar, içtimâî çalışma yapıyorlar.”

“Sosyal çalışma” diyorlar ya şimdi, millet ‘sosyal’e alıştı... Toplumsal bir faaliyet, yani

ferdî değil... Evinde kalmıyor, kendi keyfine bakmıyor, yan gelip yatmıyor; ne yapıyor?

Dışarı çıkıyor, başka insanlarla toplumsal bir faaliyet yapıyor.

“Orada ortalama bir insan haftada üç akşam toplumsal faaliyete katılıyor. Halbuki Almanya’da ortalama bir insan haftada iki akşam toplumsal faaliyete katılıyor. O halde Amerikalılar bizden ileri!” demiş.

Bu beni çok etkiledi. Toplumları ölçmek için hiç bilmediğimiz bir yöntem... Toplumun böyle bir ölçümle ölçüleceğini ben hiç duymamıştım daha önce...

“Onlar haftada üç akşam toplanıyorlar, biz iki akşam toplanabiliyoruz. Üç akşama çıkamamışız, onlar bizden ileri!”

Bu çok mühim bir şey...

Şimdi içimizde Avustralya’dan gelmiş kardeşlerimiz var.

Ben Avustralya’yı gördüm, onlara misafir oldum. Almanya’dan sonra İngiltere’yi gördüm, Amerika’yı da gördüm.

Orada bir şehre girerken kocaman bir duvar var, pano var, levhaların çakıldığı bir yer var... Orada kaç tane toplumsal kuruluş var... Yani dernek, vakıf, dinî kuruluş vesaire, hepsini görüyorsunuz. Orada arabayı kenara çekin, durdurun. Yazarlar birliği, kanarya sevenler derneği, golf kulübü, bowling kulübü, masonik temple, -“Mason derneği” demiyor, “mason mâbedi, mason ibadethanesi” diyor- *Jehovah's Witnesses*, Yehova şahitleri; her şey var... Adam oraya girdiği zaman, girdiği kasabanın girişinde burada benimle hemfikir olan kim var, onu görüyor. Kocaman bir sürü levha... En küçük kasabada da var, büyüklerinde de var. Çok hoşuma gitti.

Amerika'ya gittiğim zaman gördüm ki toplumun hiçbir seviyesindeki insanı boş bırakmamışlar. Beli iki kat olmuş ihtiyar bir kadın vardı; hafızası bir geliyor, bir gidiyor. İhtiyar; artık saçları bembeyaz olmuş, biraz kamburlaşmış... O bizim gelinin yabancı dil öğrenme arkadaşı imiş. Ona bile bir görev vermişler; Amerika'ya gelen bir misafire - bedava, parayla filan değil- Amerika dilini anlatma vazifesi... Haftanın belli günlerinde toplanıyorlar. Düşündüm, çok faydaları var:

İhtiyarlar dışlanmamış oluyor, tecrübelerini başkalarına aktarmış oluyor. Yabancıları tanımış oluyor. Onlardan edindiği bilgileri kendi toplumuna aktarmış oluyor.

Yaşlıyı bırakmamış, genci bırakmamış, talebeyi bırakmamış, orta yaşlıyı bırakmamış. Yani son derece ileri toplumsal çalışmalar içinde olduklarını gördüm ve anladım ki bizim eksiklerimiz var. Ben de o zaman dergide yazı yazdım, dedim ki;

“Toplumsal kuruluşlar bir çeşit alettir, bir çeşit fabrikadır, bu da bir üretim yapar. Eğer toplumsal aletler çoksa toplum o aletlerle, onların çalışmasıyla ileri gider. Toplumsal aletler yani toplumun içindeki kuruluşlar, hayır cemiyetleri, vakıflar, dernekler yoksa toplum geride kalır. Varsa, çalışıyorsa her birisi bir güzel sonuç ortaya koyar, toplum ileri gider.”

Avustralya’da bir kasabaya girdiğiniz zaman, girişinde mutlaka çok güzel bir park vardır. Özene bezene belediyenin yaptırdığı bir park vardır. 20-30 araba seyahat ederken oraya yanaşır girerdik. Abdest alma yerleri var, oturma yerleri var... Yemek yiyeceksek

masalarında yemekleri yedik. Abdest alırdık, çayırların çimenlerin üstünde ezan okurduk, namaz kılardık. Çok kolaylık, rahatlık...

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in öğretim [metodu] bakın ne kadar güzel; her çeşit insan geliyor ve hayatın içinde yaşarken öğretiliyor. Bir insanın başka bir insana vereceği en kıymetli, en faziletli sadaka, ona öğrettiği ilimden bir bölüm oluyor. Sonra, bir toplum içinde şeytanın belini en çok kıran şey, bir alimin yetişmesi... Fevkalâde önemli şeyler...

Biz hepsinden ileriyiz. Amerika'dan da ileriyiz.

Neden?

Biz haftanın üç akşamı değil, yedi günün yedisinde de her akşam toplanırız. İşte toplantı yerimiz, işte toplantı zamanımız. Hem de günde beş defa daha toplanırız. Ama bu nizamı, bu teşkilatı bir çalıştırabilsek ne büyük hayırlar olacak...

Ben Suudi Arabistan'a gittim, orada bazı alimlerle tanıştım. Orada da bir şey dikkatimi çekti. Ben Türkiye'de -bizim İskenderpaşa

camiiinde- haftada bir, pazar günleri vaaz veriyorum. Ama orada baktım, oranın alimleri -Dediler ki; “Bu, Peygamber Efendimiz’in soyundan, takvâ ehli, salih, hâlis, muhlis bir alimdir.” Tanıştık.- her akşam ders yapıyorlar.

Birisini ziyarete gittik. Adam evinin yanına bu caminin, mekânın on misli büyüklükte cami yapmış. Bir ucundan öbür ucu zor görülüyor. Evinin karşısında ayrıca cami var. Kendi evine bunu yapmış. Girdik, misafir olduk. Kapılar ardına kadar açık, avludan geçtik, adamın evine girdik, oturduk. Bize de itibar ettiler, başköşeye sıraladılar, tanıttılar. Nereden geldiğimizi, kim olduğumuzu [söylediler]. Ama orada Pakistan’dan gelmiş profesör vardı, öbür tarafta İngiltere’den gelmiş bilim mem kim vardı, falanca vardı, filanca vardı... Üç tane kitap okudular. Birisi tefsirden, birisi hadisten, birisi fıkıhtan... Hatta bize de fırsat düştü, anlayamadıkları bir kelime oldu, “Siz Türksünüz; Farsça bilirsiniz, Arapça bilirsiniz...” diye bize sordular. Biz de anlattık.

Ama hayran kaldım; her akşam bir şey öğreniyorlar.

Böyle öğrenilir, böyle birikir, böyle gider...

Diyor ki;

“Falanca güzel kitabı takip ediyoruz.”

Sayfa sayfa, sayfa sayfa... her akşam girdince biter.

Benim babam de şeyhinin camisine her akşam giderdi. Şu arkadaşımın babası da her akşam giderdi. Her akşam mutlaka oraya giderlerdi. Her akşam da âyetler, hadisler konuşulurdu, bilgi geliyordu, öğrenilirdi.

d. Çocuklarımızı Alim Olarak Yetiştirmek

Bu iki hadîs-i şerîfin sonucu nedir?

Bir kabilede çıkan bir alim, iblisin canına okuyor, şeytanın belini kırıyor.

O halde ne yapacağız?

Aramızdan çokluk çocuğumuzu alim yetiştirmeye çalışacağız.

“Ben yapamadım. Evlâdım sen yetiş. Ben senin arkadayım. Sana Mercedes alacağım, sen yeter ki oku. Seni kuş sütüyle besleyeceğim, -kuşun sütü olmaz ama...- balla kaymakla besleyeceğim...”

Böyle diyen insanlar biliyorum da ondan söylüyorum.

“Evlâdım, yeter ki sen oku, öğren. Ben öğrenemedim, bari benim yerime sen şu hevesimi yerine getir.”

Bir alim çıktı mı, şeytan öteki adamları kandıramaz.

Neden?

Âyet okur, hadis okur; Allah'ın yoluna çeker, insanları Allah'ın yolunda götürür.

O halde çocuklarımızı alim yetiştirmeğe çalışacağız. Köyümüzden, kavmimizden, kasabamızdan, kabilemizden hiç olmazsa bir tanesi çıksın.

Benim müslüman kardeşlerim Arapça bilmez. 40 yıllık müslümandır, 60 yıllık müslümandır, 70 yıllık müslümandır; Arapça bilmez, okuduğu âyetlerin mânasını bilmez. Allah'ın karşısına geçiyor, *Allahu ekber* diyor, namaza duruyor, bir şeyler konuşuyor; söylediğinden haberi yok!

Ne dedin sen Rabbine, O ne cevap verdi?..

“Bilmem... Küçükten anam babam beni mahalle mektebine gönderdiği zaman, yaz tatilinde bir şeyler öğrenmişim, onu okuyorum.”

Olmaz öyle şey!

İyi olmaz. Oluyor da, “hiç olmaz” demek değil de, Kur’ân-ı Kerîm’i bilmeden de okursa sevap alır da, güzeli olmaz.

Allahu ekber dedi mi insan, Allah’ın divanına, huzuruna geçiyor.

Mısırlı bir hoca efendi, yaşlı başlı, cemaate döndü, dedi ki;

“Saflarınızı düzgün yapın. Yönünüzü kibleye güzel çevirin. Safların arasında boşluk varsa doldurun. Safın muntazam olması namazın tamamındandır.”

Arkasından bir laf söyledi, tüylerim diken diken oldu, gözlerim biraz da yaşlandı:

“Yönünüzü Kâbe’ye döndüğünüz gibi kalbinizi de Allah’a döndürün!” dedi.

Allahu ekber... Allah’ın huzurunda duruyorsun. Sen Allah’ı görmüyorsun ama Allah seni görüyor.

Allahu ekber ne demek?

Millet *Allahu ekber*'i bilmiyor.

Ne demek?

Niye böyle [kulak hizasına kadar kaldırıyoruz?] *Allahu ekber*...

Bir de kulağını böyle yapıyor...

Bunun kulakla filan ilgisi yok. Kulağın hizasına kalkacak, o kadar...

Ben bunu nereden anladım?

Bir kitaptan okumadım. Tahmin ama öyle olduğunu sanıyorum.

Kâbe-i Müşerrefe'de tavaf ederken Hacer-i Esved'e -yanına yanaşamıyorsak- ne yapıyoruz?

Bismillâhi Allahu ekber. Hacer-i Esved'i uzaktan istilâm ediyoruz.

İstilâm ne demek?

"Selamlama" demek.

Kâbe-i Müşerrefe'de tavafa başlayacağımız zaman üç defa; *Bismillâhi Allahu ekber*, *Bismillâhi Allahu ekber*, *Bismillâhi Allahu ekber*; salavât getirip dönmeye başlıyoruz.

İşte o selamlama...

Allah'ın divanına girdiğin zaman *Allahu ekber* diyorsun. İşte ibadete öyle başlanır. İşin başlangıcı o, çok mühim!

Sonra rükûya gidiyorsun.

Peygamber Efendimiz bildiriyor:

“Bir insan namaza durduğu zaman, *Allahu ekber* dedi mi, göğün kapıları açılır. İki tarafa melekler, hûrî kızları dizilir. İnsan Cenâb-ı Mevlâ'nın huzuruna girer.”

Bunu idrak etmesi lazım.

“Secdeye kapandığı zaman Rahmân'ın ayağına kapanmış gibi olur.”

Bunlar biraz [müteşabih sözler] ama hadîs-i şerîfte söylenmiş olduğu için söylüyoruz. Teşbih mânası anlaşılmayacak.

Hadîs-i şerîfte;

“Hacer-i Esved'i öpen, el süren insan Allah'la sözleşmiş olur.” diyor.

Bunlar mühim şeyler!

Rahmân'ın önünde secde ediyorsun; müthiş bir şey, muazzam bir şey, zevkine doyulmayacak bir şey!

Ama bu zevkleri tatmak lazım. Bu kelimeleri bilmek lazım. Söylenen lafları bilmek lazım. Arapça bileceksin, hadis bileceksin, Kur'ân-ı Kerîm'i bileceksin, mânasını bileceksin, dinini bileceksin. Hangisi haram hangisi helal, hangisi doğru hangisi yanlış, bileceksin.

“Arapça bilmiyoruz hocam...”

Tamam. Fenerbahçe takımı futbolu iyi öğretmek için Brezilya'dan antrenör getiriyor mu?

Getiriyor.

Sen de dünyanın öteki ucundan seni Allah'ın iyi kulu yapmaya eğitecek antrenör getir, hoca getir, bilen insan getir. Her akşam gel, şuraya kara tahtayı koyun, Arapça'yı öğrenin! Bir-iki âyet öğrenin!

Sahâbe-i kirâm Kur'an'ı nasıl öğrenmişler?

Kur'ân-ı Kerîm birden öğrenilmez; kocaman kitap...

“Hadi arkadaşlar, Kur’ân-ı Kerîm’i öğrenelim!”

“Hadi” dediğin zaman üç sene geçer. Kur’ân-ı Kerîm’in tamamını öğrenmek kolay değil...

Ama nasıl öğrenmişler?

Her gün bir aşir öğrenmişler.

Aşir ne demek?

“Aşağı yukarı on âyet” demek. Kur’ân-ı Kerîm’de mâna bütünlüğü olan bir âyet grubuna *aşir* denir. Bu *ayn* harfiyle gösterilir. Âyetin sonunda bir tek *ayn* varsa, bu aşirin sonu demektir.

Eğer mâna takip ederek bir miktar Kur’an okumak istiyorsan... “Hoca efendi, bir aşir-i şerîf okur musunuz?” Anlam bütünlüğü olan bir grup âyet okumak istiyorsan *ayndan ayna* kadar okuyacaksın.

Eve gidince Kur’ân-ı Kerîmlerinize’ne bakın. Her âyetin sonunda âyet numarası olan bir gül olur. Orada *ayn* varsa işte orası okunacak kısmın, bölümün sonudur; yani “nokta” demektir, paragrafın sonu demektir. “Paragraf” değil, “aşir” diyorlar.

Aşır aşır Kur'an'ı öğrenirlermiş.

“Aşır öğrenilir hocam, şu kadar bir şey...”

Bu kadar da olsa, iki karış da olsa insan bir günde bunu öğrenir; zor değil ki... Neler okuyoruz; millet ne romanları bitiriyor...

Biz de yaptık. Mektepte edebiyat hocalarını zorladı;

“Şu romanın özetini çıkart!”

Allah müstehakını versin! Ne yapayım ben onu?

Rus yazarı filanca, Fransız edebiyatçısı falanca, İngiliz edebiyatçısı Şekspir, bilmem ne... Neleri öğrettiler bize... Dinimiz hariç! Din hariç her şeyi öğrettiler!

Yunanlılar'ın masallarını bile öğrettiler. Zeus diye bir herif varmış, Olimpos dağının tepesine oturmuş, oradan etrafa yıldırım yağdırırmış.

Bunu nereden bildim ben?

Öğrettiler.

Venüs diye bir putları varmış, Baküs diye bir başka putları varmış. Birisi şarap tanrısıy-

mış, putuymuş, ötekisi aşk tanrısıymış, berikisi meşk tanrısıymış...

Bunlardan bana ne? Yunanlı'nın safsatasından, şirkinden, küfründen bana ne?!

Bana imanı göstere, imanı öğretsene!

Mevlânâ ne güzel söylüyor:

Çün bi hâni hikmet-i yunâniyân,

Hikmet-i imâniyân ra hem-bidân.

“Yunanlılar’ı öğreniyorsun, imanlıları da öğren!” diyor.

İman bilmek yok. İman öğrenmek yasak.

“İmam-Hatip okulları kapatılmalı, Kur’an kursları kilitlenmeli!”

Neden?

“Müslümanlık öğrenilmesin!”

Yunan mitolojisini öğrensek olur mu?

“Olur, öğrenebildiğin kadar öğren!”

Truva’yı bilmem kim kuşatmış, bilmem hangi herifi bilmem hangi herif kovalamış... Homeros’un destanı varmış da, o onu gırtlaklamış da, bilmem ne de...

Bana ne bunlardan? Bunların benim dünyama âhiretime faydası ne? Niye bana bunları okuttunuz? Niye bana Fransızlar'ın dinsiz filozoflarını okuttunuz?

Ben şimdi onların yanlış düşündüğünü biliyorum ama ömrüm bitti. Profesör oldum, emekli oldum, şimdi ben biliyorum. Herkes bunları bilmez ki; onları matah sanıyor, adam sanıyor. Adamların hepsi geri kafalı adamlar, bir şeyden haberleri yok. Dünyayı bile doğru düzgün bilmiyorlar, âhireti hiç bilmiyorlar. Bunlardan bir hayır gelmez!

Ne olacak?

Eğitimin yaşı yok... Ama bak, İslâm bir nizam koymuş. Her gün günde beş defa toplanıyoruz, her akşam toplanıyoruz. Müslüman ihlâslı müslümansa her akşam geliyor namaza, her sabah geliyor.

Aşir aşir Kur'ân-ı Kerîm'i öğreneceğiz. Yani paragraf paragraf...

Paragraf Yunanca, kullanmak istemiyorum. *Graf*, "yazı" demek. *Paragraf*...

Bunun adı Kur'ân-ı Kerîm'de *aşir*.

Aşır aşır öğrenirlermiş. O zaman öğrenilir. Bir sayfa öğrenirim, ne olacak; peynir ekmek yer gibi gider, meyve suyu içmek gibi gider. Kolay...

Hem çoluk çocuğuma da öğretirim, hanıma da öğretirim.

“Gel hanım, senden ben şimdi hiçbir şey istemiyorum; aş da istemiyorum, iş de istemiyorum. Otur şuraya, geç karşıma, çocukları da topla... Gündüz ne işi yapacaksan yap, ben ona karışmam. Ben geldiğim zaman [oturacağız, Kur’an’ı öğreneceğiz.” derim, bu iş olur.]

Bölüm bölüm Kur’an’ı öğreneceğiz. Sayfa sayfa Resûlullah’ın nasihatlerini öğreneceğiz. Bildiğimizi hanımımıza öğreteceğiz, çocuğumuza öğreteceğiz.

“Evlâdım, öyle yapma. Şöyle yap; sana şunu alacağım, bunu alacağım, horoz şekeri alacağım, elma şekeri alacağım, para vereceğim, kalem alacağım, çanta alacağım... Al sana şunu bunu...” Öğretmemiz lazım.

En hayırlı faaliyet, şeytanın belini kıran faaliyet; [ilim öğrenmek.]

Şeytan ne?

Şeytan hepimizi baştan çıkartan bir mahluk; hepimizi raydan çıkartan, treni deviren bir mahluk. Hepimizin âhiretini mahvetmek istiyor, cehenneme düşürmeye çalışıyor; şaşırtmaya çalışıyor, aldatmaya çalışıyor, günah işletmeye çalışıyor. İşte şeytanın belini alim kırıyor.

Onun için çocuklarımızı alim yetiştirmeye çalışacağız, kendimiz ilim öğrenmeye çalışacağız, aziz ve sevgili kardeşlerim!

İki mühim hadîs-i şerîfi öğrenmiş olduk.

e. Allah(cc) Yanında Tevbe Eden Gençten Daha Sevimli Bir "Şey" Yoktur

Gelelim üçüncü hadîs-i şerîfe... Bu biraz gençlere yağ çekmek gibi olacak ama yağ çekmiyorum, sayfada geldiği için [okuyorum:]

مَا مِنْ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ شَابِّ تَائِبٍ،
وَمَا مِنْ شَيْءٍ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ مِنْ شَيْخٍ مُقِيمٍ عَلَى
مَعَاصِيهِ، وَمَا فِي الْحَسَنَاتِ حَسَنَةٌ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ

مِنْ حَسَنَةٍ تَعْمَلُ فِي لَيْلَةِ جُمُعَةٍ أَوْ يَوْمِ جُمُعَةٍ، وَمَا
مِنَ الذُّنُوبِ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ مِنْ ذَنْبٍ يُعْمَلُ فِي لَيْلَةِ
الْجُمُعَةِ أَوْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ

*Mâ min şey'in ehabbu ila'llâhi azze ve celle min şâbbin tâibin ve mâ min şey'in ebğadu ila'llâhi min şeyhin mukîmin alâ meâsîhi ve mâ fi'l-hasenâti hasenetün ehabbu ila'llâhi min hasenetin tu'melü fî leyleti cumuatin ev yevmi cumuatin ve mâ mine'z-zünûbi ebğadu ila'llâhi min zenbin yu'melü fî leyleti'l-cumuati ve yevmi'l-cumua.*³

Bu üçüncü hadîs-i şerîf, Selman *radiyalahu anh'* ten.

Peygamber Efendimiz hem gençlerden bahsediyor hem de ihtiyarlardan, arkasından ihtiyarlarda geliyor:

Mâ min şey'in ehabbu ila'llâhi azze ve celle min şâbbin tâibin. “Allahu Teâlâ hazretlerine, tevbe eden bir gençten daha sevimli hiçbir şey yoktur şu dünyada...”

“Allah'ın en sevdiği şey...”

³ Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, IV, 217, r. 10233.

“Şey” diyor, “insan” da demiyor; demek ki daha geniş kapsamlı...

“Aziz ve celil olan Allah’a, tevbe eden gençten daha sevimli bir şey yoktur.”

Tâib dediğine göre...

Şâb, *şebâb*, “gençlik” demek. Genç, hata işlemiş, delikanlılıktan bir şey yapmış ama *tâib*; tevbe etmiş, dönmüş. “Tevbe yâ Rabbi! Affet yâ Rabbi! Ben bundan sonra iyi insan olacağım.” demiş.

“Aziz ve celil olan Allah’ın yanında, böyle tevbe eden gençten daha sevimli bir şey yoktur.”

İnsanlar değil, başka şeyler de giriyor işin içine; hepsinden sevimli. O zaman melekleri de geçiyor. “Şey” dediğine göre...

Zaten başka hadîs-i şerîflerden biliyoruz; Allah yolunda yürüyen bir genç, meleklerden de üstün oluyor. Bir müslüman tevbekâr olduğu zaman, iyi kul olduğu zaman meleklerden de üstün oluyor.

Gelelim işin öbür tarafına:

Ve mâ min şey'in ebğadu ila'llâhi min şeyhin mukîmin alâ meâsîhi. “Allah’ın indinde, işlediği günahlarda ısrar edip devam etmekte olan ihtiyardan da daha sevimsiz bir şey yoktur.”

İhtiyarlamış gitmiş, hâlâ gençliğinden beri işlemekte olduğu günahlara devam ediyor, hâlâ isyanda devam ediyor.

Meâsî ne demek?

“İsyanlar” demek. *Ma’siyet* kelimesinin çoğulu. İnsan Allah’a âsi oldu mu günaha giriyor. *Meâsî*, “günahlar, isyanlar” mânasına geliyor.

Şeyh ne demek?

“Saçı sakalı ağarmış” demek. Yoksa bizim Türkçe’de özel mânâsıyla kullanıyoruz, tarikatin başındaki âlime “şeyh” deniliyor; o değil.

Arap memleketine giderseniz, -Allah gitmeyenlere nasip etsin- Cidde’de havaalanında indiniz, birisiyle konuşuyorsunuz. Yaşlıysa bir kimse ne diyeceksiniz bu adama?

Türkçe olsa, bir şey soracağınız zaman “amca” dersiniz, “dayı” dersiniz.

Orada ne denir?

Yâ şeyh! denir, “Ey yaşlı bey!” mânâsına... *Yâ üstâz!* denir. *Üstaz* da deniliyor, *şeyh* de deniliyor.

“Yaşlı, saç sakalı ağarmış olgun kimse” demek.

“Allah’ın en sevmediği şey de, yaşlandığı halde hâlâ isyanında ısrarlı, günahında müdâvim, devamlı olan kimsedir.”

Bu iki sözden ne çıkar?

Gencin içindeki arzulara rağmen, kafasında esen rüzgârlara rağmen tevbe edip Allah’ın yoluna girmesi çok iyi; Allah’ın en sevgili kulu olacak. Allah yanında en sevgili şey olacak; kullardan da, meleklerden de ileri olacak, çok sevgili olacak.

O halde, hata etmeyen kul olmaz, hata işlemişsek bile hatadan dönmek [gerekiyor.]

f. "Taib" Kavramı Ve Tevbe Etmek

Tâib ne demek?

Tâbe-yetûbu-tevben kelimesinden geliyor. Bu ism-i fâil, yani “o fiili yapan” demek. *Tâib*, “dönen” demek. Yanlış yola gidiyor-

muş, dönüyor; günah işliyormuş, bırakıyor.
Tâib bu demek.

Hız. Ali Efendimiz Kûfe mescidine girmiş,
kapıdan şöyle etrafa bakınmış. Kenarda birisi;

“Tevbe yâ Rabbi! Tevbe yâ Rabbi! Tevbe
yâ Rabbi!” diyormuş.

Kûfe mescidi denildiğine göre, demek ki
kendisinin halife olduğu zaman...

“Bana bak! Sadece dil ile ‘Tevbe yâ
Rabbi!’ demek, yalancılardan tevbesidir.” de-
miş.

Tevbe nasıl olacak?

Her şeyle dönecek; lafta dönmeyecek,
hayatı dönecek, hayatı değişecek. Tevbeden
evvel şöyleydi, tevbeden sonra böyle oldu.

Bugün okudum, çok hoşuma gitti:

Amerika’da bizim müslüman kardeşleri-
mizden birisini hapse tıkmışlar. Belki haklı
belki haksız, haberin altını okuyamadım. Bi-
zim kardeş Amerika’da hapse girmiş. Türk,
müslüman... Belki trafik kazasından girdi,
belki başka bir şeyden girdi. Sebebini okuya-
madım, neden girdiyse, haklı haksız... Ama

hapse düşmüş. İki senedir oradaymış. İki senede orada 1500 tane insanı müslüman etmiş! Senede 750 kişi, ayda 60 kişi, günde 2 kişi... Vay mâşaallah, mâşaallah! Boyuna çalışmış makine gibi... Müslüman etmiş.

Amerika'da ben böyle müslüman olmuş kimseler gördüm. Zenci, hapisteyken müslüman olmuş. Ekseriyetle hapiste geniş zaman var ya, bir yere gidemiyor, tıklılı oraya... Tıklılı olduğu için mecburen dinleyecek. Bilen insan söylüyor, konuşuyor... Mecburen... En çok hapiste müslüman oluyorlar.

Neden?

Dinliyor.

Başka zaman dinlemez, kalkar gider; maça gider, bara gider, pavyona gider; anlata-mazsın. Anlattığın zaman anlıyor. Orada da anlıyor. Mecburen, zaten hapis...

İki senede 1500 kişi...

Birbirimize soralım:

Biz kaç kişiye İslâm'ı anlattık da kaç kişiyi müslüman ettik?

Var mı acaba bizden bir babayiğit aramızda; altından kırmızı şeritli madalya verelim... “Anlattım anlattım, Alman kabul etti, müslüman oldu.” diye bir Alman’ı müslüman etmiş bir mübarek içimizde var mı?

Belki vardır, bir Alman kadını müslüman etmiştir, evlenmiştir. Olabilir, buna ihtimal veriyorum. Ama öteki türlü, bir Alman erkeği anlatıp anlatıp da İslâm’a çekmek kolay değil!

Bir senede 750 kişi! İki senede 1500 kişi!

Çok hoşuma gitti.

Tevbe edeceğiz. Tevbe edeni Allah çok seviyor. Günahta ısrar etmeyeceğiz. Allah günahta ısrar edene de çok kızıyor. En kızdığı da; yaşlandığı halde hâlâ devam eden, en çok ona kızıyor.

Neden?

Gençken duyguları ölçmek mümkün olsa, göstergeye bağlasan; bu gencin duyguları 80, 90, 97, 98... öyle gider. Yaşlanıp pili azaldığı için, aküsü zayıfladığı için, iki kulağından telleri soksan, bunun ibresi 30, 35, 37... böyle gider, sonuna kadar gitmez.

Sen artık kendine hâkim olacak hâle gelmişsin, nefsin o kadar kuvvetli değil... Dünyayı görmüşsün, geçirmişsin, yaşlanmışsın... Ne bu hâlâ? Ne zaman uslanacaksın?

Ömür bitiyor.

Burada bir hadis gözüme ilişti, bunu da okuyalım, sohbetin içinde şimdi sırası geldi:

مَا مِنْ صَبَاحٍ يُصْبِحُهُ الْعِبَادُ إِلَّا وَصَارِحٌ يُصْرُخُ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ، لِدُوا لِلتُّرَابِ، وَاجْمَعُوا لِلْفَنَاءِ، وَابْنُوا لِلْخَرَابِ

*Mâ min sabâhin yusbihuhü'l-ibâdu illâ ve sârihun yasruhu: Yâ eyyühe'n-nâsu lidû li't-turâbi ve'cmeû li'l-fenâi ve'bnû li'l-harâbi.*⁴

Kim rivayet etmiş?

Râvisi Zübeyr *radıyallahu anh*. Bu hadîs-i şerîf *Mevâhib-i Ledünniyye'* de.

Mânasına geçelim:

⁴ Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, XIII, 233, r. 10246; Deylemî, *el-Firdevs*, IV, 51, r. 6162; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XV, 773, r. 43040.

Mâ min sabâhin. “Hiçbir sabah yoktur ki...”

Yarın sabah da böyle olacak, bu sabah da böyleydi, her sabah böyle.

“Yaşayan kulların eriştiği hiçbir sabah yoktur ki...”

İllâ ve sârihun yasruhu. “Birisi yüksek sesle bağırır.”

Sârihun; *khı* harfiyle, *sad'* la...

Sârih ne demek?

Saraha, “yüksek sesle bağırmak” demek.

“Bağırır, haykırır...”

Kim bağırır? Bu sözü kim söyler?

Allah'ın vazifelendirdiği bir melek söyler.

Ne söylüyormuş? İnsanların hepsinin duyabileceği bir şekilde ne söylüyormuş?

Yâ eyyühe'n-nâs. “Ey insanlar!”

“Mü'minler, kâfirler, dünyada şu anda yaşamakta olan insanlar!..”

Lidû li't-turâb.

Lidû; veled-e-yelidu-lid, “doğurmak” mânasına gelen bir fiil.

Lidû li't-turâb. “Toprak olsunlar diye doğurun bakalım, evlatları meydana getirin...”

Demek ki her evlat toprak olacak. “Herkes toprak olacak” demek. Her annenin babanın evlâdı toprak olacağına göre, annesi babası ondan önce olur zaten...

“Toprak olmak için doğurun...”

Ve'cmeû li'l-fenâ. “Fâni olması için, yok olması için toplayın.”

Ve'bnû li'l-harâb. “Harap olsun diye inşâ edin!”

Bu ne demek?

Biraz “romantik” dediğimiz, insana dokunaklı bir ifade bu. Bir melek her sabah insanlara böyle bağıyor:

“Her doğan ölecek yahu! Gafletten uyan-sanıza, aklınızı başınıza toplasanıza! Ölenlerden ibret almaz mısınız, gidenleri görmez misiniz? Kimse kalmıyor, sizin de gideceğinizi düşünmez misiniz?..”

Hız. Ömer mührüne yazı yazdırmış:

كَفَىٰ وَاعْظَايَا عُمَرُ

Kefâ bi'l-mevti vâizen yâ Umer.

Her imza atacağı yere mühür basıyor. O zaman mühür var.

Bizim şimdi imza usûlü var, o zaman mühür var. Mühür yanında geziyor. Basıyor. Bastığı zaman ne çıkıyor oraya?

Peygamber Efendimiz'in mührünü gördüm. Ne yazıyor?

محمد رسول الله

Muhammedün Resûlullah.

Ama sıra nasıl?

Muhammed aşağıda, resul ortada, Allah en yukarıda...

Peygamber Efendimiz'in de mührü var; anlaşmalara, muâhedelere, mektuplara basılıyordu.

Hız. Ömer mührüne nasıl yazdırmış?

"Ölüm sana vaiz olarak yeter yâ Ömer!"

Ölüm vaiz olur mu?

Olur. Birisi öldü mü arkadakilere o vaaz... “Bak, dikkat edin; dünya fâni, siz de öleceksiniz!” demek. Vaaz ediyor.

Hatta diyorlar ki;

“Ölen için ağlamayın, kendinize ağlayın! Onun imtihanı bitti; iyi insansa cennete gidecek, dünyadaki sıkıntısı meşakkâti gitti. Kendinize ağlayın, kendinizi düşünün!”

“Her doğan ölecek.” Bu sözlerin birinci mânası bu.

Sonra ikincisi:

Ve'cmeû li'l-fenâ. “Toplayın toplayın bakalım; paraları, pulları, malları, mülkleri...”

Ne olacak?

Fâni dünyanın [ziyneti] sana kalmayacak çünkü sen burada kalmayacaksın, elinde de durmayacak.

Bugün bir-iki yer gezdik. İçinde eğitim yapılan bir okulmuş; eğitimi bırakmışlar, binaları satılığa çıkaracaklar. Hemen mahallenin çocukları camlarını kırmış; ayyaşlar, berduşlar kapılarını sökmeye başlamışlar. Spor

salonunun içine ateş yakmışlar; oradaki put-
relleri, çelik kirişleri eritmiş, yamultmuş,
tavanın üstü çökmüş. Koskocaman geniş spor
salonu; basket, voleybol, her türlü oyunun
oynanacağı geniş salon çökmüş.

Harap oluyor. İnsanın kendi gözü önünde
harap oluyor, kendi malı harap oluyor. Bir de
tabii kendisi zaten gidecek. Fâni işte; o da
fâni, kendisi de fâni...

“Fâni olan şeyleri toplayın bakalım!” di-
yor.

Bir de;

Ve’bnû li’l-harâb. “İnşâ edin bakalım;
harap olacak...”

Bu sarayların, *schloss*ların sahiplerini so-
run bakalım, nerede şimdi? Her yerde bir
tarihî levha, bilmem ne sarayı, bilmem ne
sarayı diye; sorun bakalım sahipleri nerede?
Var mı o krallar, o derebeyler, o şatoların
sahipleri nerede şimdi?

Hepsi gitti, hepsi bitti.

Bunlar neyi gösteriyor, bu hadîs-i şerîf
neyi gösteriyor?

“Gözünü aç ey müslüman! Her şey fâni, âhiretine rağbet et, âhiretini kazanmaya çalış!” diye onu gösteriyor.

g. Allah'tan Korkmak, Takva Ehli Olmak, Ahirete Hazırlanmak

Eğer bir insan akıllıysa nasıl davranacak?

Ebedî saadeti kazanmaya çalışacak. Cenneti kazanmaya çalışacak. Cehenneme düşmemeye çalışacak. Fâni dünyaya bel bağlayıp, fâni dünyayı hedef alıp âhireti unutmayacak.

Bir şair -Farsça- diyor ki;

“Bu dünya vefasız bir kocakarıya benzer.”

“Kocakarı” demesi, yaşlılığından.

“Bu kocakarı nice insanlarla evlenmiştir de kaç tane kocadan geriye kalmış bir karıdır...”

Hani hiç evlenmemiş taptaze bir gelin almak var, bir de kaç tane kocayla evlenmiş bir kocakarı [var]; yüzü buruşuk, beli kambur, işi bitmiş, kaç tane koca ile evlenmiş... İnsan böyle cadaloz acûzeyi alır mı, nikâhlanır mı?

Nikâhlanmaz.

Dünya ne?

Kocakarıların en yaşlısı. Dünyanın yaşını alimlere sorun, kaç tane sıfır koyacaklar rakamın önüne; “Bu dünya şu kadar bin yıllık...”

Vay şaşkın vay! Bu kadar cadaloz, bu kadar ihtiyarı sevdin, buna bağlandın, bununla nikâhlandın, bununla mutlu olacağını sanıyorsun sen; yazıklar olsun! Bâki olan âhiret, asıl insanın rağbet edeceği âhiret; gideceği yer, âhiretine ne hazırladın?

Bismillâhirrahmânirrahîm.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا
قَدَّمَتْ لِغَدٍّ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

Yâ eyyühe’llezîne âmenu’t-tekullahe.
“Ey iman edenler! Allah’tan korkun, takvâ ehli olun!” *Ve’l-tenzur nefsün mâ kaddemet li-ğad.* “Herkes âhirete buradan ne gönderdiğine baksın!”

Âhirete her gün bir şeyler gidiyor.

Ne gidiyor?

Bizim yatsı namazı gitti şimdi; melekler postaladı, âhirete gitti. “Osnabrück’te hacı filanca yatsı namazını cemaatle kıldı.” diye paketin içinde senin namaz da var. Gitti, dergâh-ı izzete yollandı.

Âhirete ne gönderiyoruz?

Amellerimizi gönderiyoruz; hayır veya şer...

Ve’l-tenzur nefsün mâ kaddemet li-ğad.
“Yarın âhirette karşısına gelecek amel olarak âhirete neler gönderdiğine herkes baksın!”

Kimisi sabahtan akşama günah gönderiyor; hayrı yok...

*Ve’t-tekullâhe inna’llâhe habîrun bimâ ta’melûn.*⁵ “Allah’tan korkun, Allah her yaptığınızdan haberdardır.”

Gecede gündüzde, saklıda gizlide açıkta, evde barkta, barda pavyonda, nerede ne yapıyorsan hepsini Allah görüyor.

“Takvâ ehli olun, Allah’tan korkun, Allah’tan sakının, ona hazırlanın!”

⁵ 59/Haşr, 18.

Peygamber Efendimiz koyun kestirdi. Peygamber Efendimiz fakir değildi, zengindi. Çok şey vardı elinde ama tutmazdı; sahabe-ye, ashâb-ı suffeye hemen dağıtırdı. Ganimet gelirdi, sofranın üstüne altın yığılırdı, avuç avuç dağıtırdı, silkelerci, hiçbir şey bırakmazdı. Hz. Âişe validemiz de öyle, sahâbe-i kirâm da öyle...

Peygamber Efendimiz yensin diye koyun kesti. Dedi ki;

“Bunu -kesileni- fukarâya dağıtın.”

Namaza gitti, namazdan geldi.

“Kurbanı, kesilen koyunu ne yaptınız?” dedi.

“Yâ Resûlallah, bir ön kolunu kendimize ayırdık, gerisini fukarâya, garibanlara, yoksullara tasadduk ettik, verdik.”

“Demek ki bir bacağı hariç hepsi bizim olmuş!” dedi.

Ne demek istedi?

Tasadduk edilen şey sevap olarak âhirete gitti. Tamam, koyunun dörtte üçü sadaka

olarak gitti, sadaka veren insanın defterine yazıldı, kazancı oldu.

Geriye kalan?

Geriye kalana bir şey yok, o evde kaldı. Bir budu hariç hepsi [fakirlere dağıtılmış.]

Hz. Âişe validemizin menkabesine geçelim.

Hz. Âişe validemiz de bir gün kendileri oruçlulardı. Hayrı hasenâtı dağıttı dağıttı dağıttı... Akşam oldu. Hizmetçisiyle gönderiyor; "Al bunu, falanca yere gönder. Al bunu, filanca yere gönder..." Cârîyesiyle her şeyi dağıttı... Ondan sonra akşam oldu, akşam ezanı okundu. Oruçlular; cârîye de oruçlu, Hz. Âişe validemiz de oruçlu... Bu, Peygamber Efendimiz'in [vefatından] sonra... İkisi de oruçlular, sofrada bir şey yok... Azıcık bir şey, diyelim ki bir-iki hurma var. Cârîye dayanamadı:

"A mü'minlerin annesi..." dedi.

Hz. Âişe ne?

Anamız.

وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ

*Ve ezvâcühû ümmehâtühüm.*⁶ “Peygamber’in hanımları sizin anneleridir.” [diye] Kur’an söylüyor.

Ta 1400 yıl önce yaşamış Âişe anamız bizim...

Yâ ümme’l-mü’minîn... “Ey mü’minlerin annesi! O kadar dağıttın güzelim güzelim etleri, yiyecekleri; yutkundum yutkundum, birazını da kendine ayırsaydın ya? Bak şimdi suyla hurmayla iftar ediyorsun.”

Oruçtan sonra insan biraz yemek ister, sofrada kalabalık ister, iştah ile yer. Suudi Arabistan’da bulunduğumuz, orada oruç tuttuğumuz zamanlardan biliyorum. İnsanın iliği çekilir. Orada oruç tutmak çok zor. Burada bir şey değil, burada hava serin... Orada insanın içi süngerleşiyor. Çok sıcak olduğundan orada oruç tutmak çok zor oluyor. Akşama kadar oruç tutmuş, yiyecek de yok...

⁶ 33/Ahzâb, 6.

“Ey mü’minlerin anası, dağıttıklarından birazını bıraksaydın da güzelce yemek yeseydin ya!” dedi.

Câriyesi Hz. Âişe anamıza acıdı.

Ne cevap verdi o da?

“Aklıma gelmedi. Hatırlatsaydın, onu da yapardım.” dedi.

Bak, kendisi aklına gelmiyor, dağıtıyor. Dağıttı mı kendisinin oluyor.

h. Ahiret Hazırlığının Dünyada Yapılması Ve Ahirette Hesap

“Ey insanlar! Âhirete şimdiden ne gönderdiğinizize bakın!”

Bu ne demek?

“İyi şeyler gönderin. Hayır yapın. Cennete hazırlanın. Allah’ın rızasını kazanmaya çalışın.” demek.

Ve’t-tekullâh. “Yine Allah’tan korkun!”
İnna’llâhe habîrun bimâ ta’melûn. “Allah sizin her yaptığınızı görüyor.”

Bu ne demek?

“Fena şeyler yapmayın. Âhirette hesabı var, cezası var; sonra canınız yanar.” demek.

Nasıl hesabı var?

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

*Fe-men ya'mel miskâle zerretin hayran yerahû. Ve men ya'mel miskâle zerretin şer-ran yerahû.*⁷ “Güneş ışığında uçuşan tozların ağırlığı kadar bir hayır işlesen, onun karşılığını âhirette mükâfat olarak göreceksin. O toz ağırlığı kadar şer işlesen, âhirette o hesaba girecek.”

O kadar ince; yani tozu tozuna, zerresi zerresine her şeyin hesabı olacak. Ona hazırlanmak lazım.

“Allah’tan korkun! Allah her yaptığınızı görüyor.”

Bunlar yazılıyor.

Biz şimdi video ile insanların konuşmalarını ve görüntülerini kaydedebiliyoruz. Eskiden video yoktu, sadece ses kaydediliyordu. Bu iş gramofonla başladı. Çarklı, çevirmeli, kocaman açılan borulu gramofonla başladı,

⁷ 99/Zilzal, 7-8.

plaklarla başladı. Şimdi neler neler çıktı... İşte bak, ses de kaydediliyor, görüntü de kaydediliyor.

Allahu Teâlâ hazretleri insanın işlediği her ameli her cihetten kaydediyor. Bunların hepsi ortaya dökülecek. O zaman onları görünce kâfirin aklı başından gidecek, şaşırarak, hayret içinde kalacak, diyecek ki;

مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا ۗ

*Mâ li hâze'l-kitâbi lâ yuğâdiru sağîraten ve lâ kebîraten illâ ahsâhâ.*⁸ “Nasıl yazı bu? Nasıl tespit edilmiş? İnceden inceye hepsi yazılmış!”

Hepsi hesaba girecek.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için, bu bilgilerin ışığında bizim aklımız varsa âhiret için hazırlık yapmamız lazım. Cehennemden sakınmamız lazım. Cenneti kazanmak için gayrete gelmemiz lazım.

Akıllı insan nefsinin zapt eder, nefesine hâkim olur ve âhirete hazırlanır.

⁸ 18/Kehf, 49.

Akılsız, âciz insan da... Peygamber Efendimiz "âciz" diyor. Âciz çünkü cenneti kazanacaktı, kendisini koruyacaktı, onu bile yapamadı. Kendisinin menfaatini düşünmekten âciz.

Âciz insan da ne yapar?

Nefsinin arzuları peşinde sürüklenir, onun peşine takılır... "Takıldım gidiyorum bahtımın rüzgârına... Nefsimin arzu ve heveslerine takıldım, gidiyorum." der, gider.

Sonra da ne yapar?

Bir şey daha söylüyor Peygamber Efendimiz, bizim bu çağımız için o önemli:

Ve yetemennâ ala'llâhi'l-emâniye.

Bir de der ki;

"Allah gafûrdur, rahîmdir; affeder, bağışlar elbet... Beni mi atacak cehenneme? Beni de bağışlar."

Bu işte zamâne insanının [düşüncesi...]

"Allah'ın başka işi yok da beni mi cehenneme atacak?" diyor bazısı.

Atacak tabii! Kimi [cehenneme] atacağını bildirmiş, kimi cennete sokacağını bildirmiş.

Sen günah işlersen atacak tabii... Elbette hesap var.

Kimisi demiş ki;

“Ben öldükten sonra beni dereye atıverin. Ölmüşüm, canım çıkmış, hissim yok; atın beni dereye! Ne olacak? Ölmüşüm artık...”

İmanı yok, canı çıktığı zaman işinin bittiğini sanıyor.

Halbuki Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Bedir harbinden sonra müşriklerin cesetlerinin atıldığı çukurun, kuyunun başına geldi, dedi ki;

“Ey kâfirler, ey müşrikler! Biz Rabbimiz’in bize vaadettiği mükâfatlara, zafere, güzel sonuca ulaştık. Siz de Rabbimin size bildirdiği felâketlere, cezalara çarpıldınız mı, uğradınız mı?” dedi, sordu.

Sahâbe-i kirâm baktılar, şaşırdılar:

“Yâ Resûlallah! Bu ölümler yığılmış, oraya atılmış, öldürülmüş müşrikler; duyar mı?”

“Sizden iyi duyar ama cevap veremezler.” dedi.

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Bir hadîs-i şerîf daha okuyarak konuşmamı bitireceğim.

Bu hadîs-i şerîf de Hz. Âişe anamızdanmış.

Bir de benim bir şakam var, her zaman onu yapıyorum, yapmadan duramıyorum.

Şimdi size sorsalar:

“Anadiliniz ne?”

Türkçe...

Hız. Âişe, bizim anamız değil mi?

Hız. Âişe anamızın dili ne idi?

Arapça’ydı.

Bir anadilimiz de Arapça’yymış demek ki... Anadilinizi öğrenin, ayıp! Almanca’yı öğrenip de, başka [dilleri] öğrenip de insan anadilini öğrenmezse olmaz.

Arapça’yı öğrenin, Kur’ân-ı Kerîm’in tadını duyun!

مَا مِنْ سَاعَةٍ تَمُرُّ بِابْنِ آدَمَ لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ تَعَالَى فِيهَا،
إِلَّا حَسَرَ عَلَيْهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ

*Mâ min sâatin temürri bi'bni Âdeme lem yezküri'llâhe teâlâ fihâ illâ hussira aleyhâ yevme'l-kıyâmeti.*⁹

Bu son hadîs-i şerîf, bununla sohbetimi bitiriyorum.

Hz. Âişe validemizden. *Mevâhib-i Ledünniyye*'de ve Hulvânî'nin kitabında var.

“Âdemoğlunun içinde Allah'ı zikretmeden boşuna geçirdiği hiçbir saat yoktur ki kıyamet gününde bu onun için sebebi nedâmet ve hasret olmasın!”

Ne demek?

İnsan bu dünyada iken zamanını havaya geçirirse, boşa geçirirse, gafil geçirirse kıyamet gününde onun için o pişmanlık olacak. “Şu zamanımı boş geçirmişim, hay Allah!” diye pişmanlık olacak.

Bir insanın zamanını değerlendirmesi çeşitli şekillerde olur. Mesela bir insan gelse camiye otursa; öğle namazını kıldıktan sonra

⁹ Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, II, 54-55, r. 508; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VIII, 175, r. 8316; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, X, 80, r. 16791; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 424, r. 1819; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, V, 361-362.

ikinci namazına kadar otursa, “Durumum müsait, camide biraz oturayım...” camide bulunup namazı beklediği müddetçe namazda sayılır. Hadîs-i şerîf böyle; camide bulunduğu müddetçe namazda sayılır.

Demek ki hayırlı bir iş yaparsa insan, namaz kılarsa... Mesela teravih namazına duruyoruz, bir saat sürüyor. Bir saat teravihle meşgul olmuş oluyoruz. Veyahut camide duruyoruz, zamanı ibadetle geçiriyoruz.

Bazen zaman ne ile geçiyor?

Çalışma ile geçiyor, bu da güzel. İnsanın para kazanması, çoluk çocuğunun ihtiyaçlarını karşılamak için çalışması makbul bir şeydir. Elinin emeğini, alnının terini ortaya koyup kazanması, yemesi yedirmesi sevaplı bir şeydir. Bu da güzel. “Eşe dosta, dosta düşmana mahçup olmayayım.” diye çalışıyor, kazanıyor. Tamam, güzel, makbul bir şey bu.

Dürüş kazan, ye, yedir.

“Çalış çabala, kendin de ye, ziyafet de çek, başkalarına fakirlere de hayrını hasenâtını yap...”

*Dürüş kazan, ye, yedir,
Bir gönül ele getir.*

“Birisinin gönlünü al, duasını al.”

*Bin Kâbe’den yeğrekdir,
Bir gönül imâreti.*

“Bir gönlü hoş etmek bin tane Kâbe ziyaretinden daha hayırlıdır.”

Önemli bir şey... İnsan çalışacak, yiyecek. Çalışma da güzel...

Ondan sonra, uyuyor. Tamam, uyku da çalışmaya bir çeşit hazırlıktır, uyku da lazım.

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا. وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا

*Ve cealnâ nevmeküm sübâtâ. Ve cealne’l-leyle libâsâ.*¹⁰ “Gecenizi istirahat vakti yaptık.”

Geceleyin istirahat vakti olduğu için Allah ışıkları da söndürüyor.

Çocuklar yaramazlık yapmasın diye babası annesi ne yapar?

“Hadi yatın bakalım, saat 9 oldu, sabahleyin okula gideceksiniz.”

¹⁰ 78/Nebe, 9-10.

“Işık biraz daha dursun anne!..”

“Yok, ışık durursa sen orada kitap okursun, sen şurada oyun oynarsın.” der, ışığı kapatır.

Allahu Teâlâ hazretleri de güneşi batırıyor, ortalığı karanlık basıyor; şimdi istirahat et. Allah geceyi istirahat zamanı yapmış. İstirahat et, teheccüde kalk, teheccüd namazını kıl, sabah olunca camiye git.

Bir miktar uyumak da insanın hakkı. Peygamber Efendimiz de uyurdu. Hatta bir insanın uykusu çok gelse; tesbih çekerken arada uyukluyor, yine bir çekiyor, yine bir uyukluyor... Veyahut namaz kılacak; uyukluyor, rekâtı şaşırıyor... “Yatsın, dinlensin, aklı ayıkken, uykusu yokken namazı kılsın. Uykulu uykulu kılacağım diye uğraşmasın.” diye tavsiye var.

Uyku da mazur görülebilecek bir şey. Çalışma da şerefli, güzel bir şey. İbadetle geçen vakit en güzel bir şey.

i. Zikrullah'ın, İbadet Ve Zamanı Daha Makbul Hale Getirmesi

Bunun dışında insan ne yapabilir?

Zamanı en kolay, en şerefli, en kârlı, en sevaplı geçirme şekillerinden birisi de zikrullahtır. Zamanı zikrullahla geçtiği zaman insan en büyük mükâfatı alır.

Hadîs-i şerîflerden biliyoruz ki; bir insan hayırlı bir şey yaptı mı, Allah bire on veriyor.

الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا

*el-Hasenetü bi-aşri emsâlihâ.*¹¹ “İyilik yapmanın mükâfatı, en aşağı bire ondur.”

Bir yaparsın, bire on verir.

Bazen kul güzel yaparsa daha fazla veriyor, bire yetmiş veriyor. Mesela, cuma namazı kılınan camide kılınan namaz elli misli sevaplıdır.

Mahalle mescidinde kılınan namaz bire yirmi yedidir. Bir kılıyor, yirmi yedi misli kılmış gibi sevap alıyor.

Peygamber Efendimiz'in Medine-i Münevvere'deki mescidinde kılınan namaz bire bindir. Bin misli... Yani Osnabrück'te, bu camide

¹¹ Buhârî, "îmân", 31, r. 41; Nesâî, "îmân", 10, r. 4998; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, X, 356, r. 11666; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, I, 123-124, r. 24; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, I, 126-127, r. 25.

kıldığın namazla aynı vasıftaki bir namazı Medine’de kılsan buradan bin misli fazladır.

Neden?

Orası Peygamber Efendimiz’in Mescid-i Saadeti; şerefi bin misli fazla.

Peki, Kâbe’nin olduğu yerde, Kâbe’ye karşı, Mescid-i Haram’da kılsa?

Orası yüz bin misli...

“Daha fırsat geçmedi hocam, ben hemen yazılayım şuraya bir gideyim... Madem yüz bin misliymiş... Hoşuma gitti bu, bayağı kârlıymış. Ben gidiyorum oraya.”

Bir insan cihada para harcarsa kaç misli?

Yedi yüz misli...

Nafakatüke fî sebîlillâh... Allah yolunda harcadığın para yedi yüz misli...

Çeçenler’e yardım mı gönderdin, Bosna-Hersekliler’e hayır mı yaptın, malzeme mi gönderdin; bire yedi yüzdür.

Ama zikrullahın sevabı nedir?

Bire yetmiş bindir! Çok büyük!

Zikrullahı âşikâre, duyulabilen sesle -yani *zîkr-i cehrî*- yaparsan bire yetmiş bindir.

İçinden yaparsan?..

Zikir üç şekilde yapılabiliyor:

1. Yüksek sesle *Allah Allah...* veya *lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah...* diyor. Bu *zîkr-i cehrî*...

2. Ya da namazda, öğle namazında sûreleri okur gibi fısıll fısıll... Fıs fıs fıs, yavaşça, kendisi duyacak kadar... Bu da *zîkr-i hafî*.

3. Bir de *zîkr-i kalbî* vardır. Hiç ağzından ses çıkmıyor, dudağı kıpırdamıyor, kulağını dayasa bile kimse ses duymaz; içinden *Allah* diyor. Bu da bir çeşit zikir dir. Var, yani masal değil, hikâye değil, oluyor. Böyle zikir var.

Kalbî yapılan zikrin sevabı âşikâre, cehrî yapılan zikirden yetmiş kat daha fazladır. Yani zikrullahın mükâfatı -70 binin 70 katı- 4 milyon 900 bin mislidir...

O halde zamanımızı, hatta çalışırkenki zamanımızı mümkünse zikirle geçirmeliyiz.

Peygamber Efendimiz'e sordular:

“Hangi mücahidin sevabı daha çok?”

“Mücahededesini yaparken zikreden daha üstündür.” dedi.

Şimdi anladık, dedelerimiz düşmana neden “Allah Allah!..” diye hücum ediyormuş. Zikrederek cihadını yapıyor. İşte o en üstün...

Aynı şekilde sordular:

“Hangi oruçlunun orucu daha sevaplıdır?”

“Zikrullahlı olan...”

“Hangi hacının haccı daha makbuldür?”

“Zikrullahlı olan...”

“Hangi namaz kılanın namazı daha makbuldür?”

“Zikrullahlı olan...”

Herhangi bir ibadet zikrullahlı ise sevabı çok oluyor. Demek ki insan ibadette bile zikirli olabilir, işyerinde de zikirli olur.

Bizim büyüklerimiz diyorlar ki;

“Eli kârda, gönlü yârda...”

Kâr ne demek, Orta Asya Türkçe’siyle?

“Kazanç” mânasına değil, “iş” demek.

Hatta sorarlar Farsça’da:

Çe, "ne" demek. *Mikuni*; yapıyorsun.

Biz *kân*, "ticarete yapılan kazanç" mânasına alıyoruz. O mânaya değil, "iş" demek.

Eli *kârda*; eli işte. Sanatkârsa, bakır dövüyorsa; takka tukka, takka tukka... bakırı dövüyor, devam ediyor. Eli *kârda*, gönlü *yârda*...

Kim bunun *yâri*?

Allah.

Yani ne yapıyor?

Gönlünden "Allah Allah..." diyor.

Takka tuku tuku, takka tuku tuku... *Allah Allah Allah, Allah Allah Allah...* devam ediyor. Böyle olabilir.

Yürüdüğü zaman olabilir, oturduğu zaman olabilir, yattığı zaman olabilir. Peygamber Efendimiz yatarken dua ederdi, yattığı sırada dua ederdi, uyandığı zaman dua ederdi.

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

*Ellezîne yezkürûna'llâhe kıyâmen ve kuûden ve alâ cünûbihim.*¹²

Kıyâmen. "Ayakta." *Kuûden.* "Oturarak."
Ve alâ cünûbihim. "Yanına yaslanmış, uzanmış olduğu halde..."

Zikir her şekilde yapılır.

Zikirsiz geçen zamana âhirette pişman olacaklar, "Niye o vakti zikirsiz geçirdik?" diye... Cennette de pişman olacaklar. Cennet ehli cennete girdiği zaman çok memnun olacak, bahtiyar olacak, mutlu olacak. Hatta Allahu Teâlâ hazretleri soracak:

"Gel kulum, cennetten memnun musun, verdiğim nimetlerden memnun musun?"

"Nasıl memnun olmayayım yâ Rabbi? Her şey var, ne dilersem oluyor. Çok memnumum!"

"Daha başka bir şey ister misin?"

"Ne isteyeyim yâ Rabbi?.."

Gözlerin görmediği, kulakların duymadığı, hatıra hayale gelmeyen, anlatılsa da gör-

¹² 3/Âl-i İmrân, 191.

meden anlaşılmayan güzellikler var cennette...

وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

*Ve lâ havfun aleyhim ve lâ hüm yahzenûn.*¹³

“Cennette korku yok, mahzun olmak da yok...”

Bir şey var: Cennetteki insanlar da dünyada iken zikirsiz geçirdikleri zamana hayıflanacaklar.

Neden?

Zikirle geçirdikleri zamanın mükâfatının çok olduğunu gördükleri için...

Onun için, tavsiye ediyorum:

Yolda yürüyorsunuz, tramvay, otobüs neyse gidiyorsunuz... Yolda yürürken *Allah* de, *lâ ilâhe illallah* de... Elinde tesbih var veya yok, çanta var, elin müsait değil; tesbihsiz *Allah* de, *lâ ilâhe illallah* de, sevap kazan. Attığın her adımda sevap kazan.

Çalışıyorsun...

¹³ 2/Bakara, 62.

Çalışan nasıl çalışır?

Ben bazı çalışanlar gördüm; Anadolu türkülerinden, şarkılardan bir türkü tutturuyor. Kimisi ıslık çalıyor. Fırçayı duvara sürüyor, bir taraftan ıslık çalıyor. Sen de *Allah* de... O onu yapıyor, sen de *Allah* de... O şarkı söylediğine, ıslık çaldığına ücret de almayacak. ıslık zaten şeytanın [işi] imiş, doğru bir şey değil... Ona ücret de almayacak. Sen *Allah* dedikçe sevap kazanacaksın.

Süleyman Çelebi ne diyor *Mevlid'*inde?

Her nefeste Allah âdın de müdâm.

Müdâm ne demek?

“Dâimî, daima” demek.

Her nefeste Allah âdın de müdâm...

Bu söz hiç aklınıza takılmadı mı? Allah Allah, her nefeste *Allah* diyeceğim; başka yapılacak iş yok mu?

Takılmadı mı aklınıza?

Takılmıştır. Çünkü takılacak bir söz, üzerinde düşünülecek bir söz...

Her nefeste Allah âdın de müdâm,

Allah âdıyla olur her iş tamam.

Var mı her nefeste *Allah* diyen?..

Her nefeste bir defa değil, birçok defa *Allah* diyenler var. Ben şu gözümle gördüm, şu kulağımla duydum. Uyurken *Allah* diyen var!

Hocamız *rahmetullahi aleyh* ile bir yeryüzünde, o bir yerde yatıyor, ben de... Yolcu-yuz, yolculuk hâli orada yatıyor. Yattı, uyudu, horlamaya başladı. Uyudu, kesin; horluyor. Derin bir uyku... Yorgun, ihtiyar... Horluyor fakat bir taraftan da mübarekten; *Allah Allah Allah...* diye muntazam ses geliyor. Kesin, şu kulaklarımla duydum, hayal değil...

Oluyor, erbâbı o noktaya ulaşıyor.

İzmir'de bir zâtın ziyaretine gittik, Allah rahmet eylesin. Karşımdaki şahıs bir taraftan benimle konuşuyor, bir taraftan *Allah Allah* diyor. Benimle konuşması *Allah Allah* demesini engellemiyor.

Yani o fondan geliyor. Hani "fon mûsikîsi" derler. Diyelim ki fondan bir ilâhi söyleniyor, adam da çıkmış Necip Fâzıl'ın bir şiirini okuyor mesela... Fondakini de arada

duyuyorsun ama asıl Necip Fâzıl'ın şiirini okuyor. Onun gibi...Mübarek, bir taraftan benimle konuşuyor, bir taraftan fondan zikir geliyor. Oluyor.

Demek ki Allah'ın emrini tutan, Resûlullah'ın tavsiyesine uyan insanlar zamanının bir saniyesini bile boş geçirmemeye, her nefeste *Allah* demeye ulaşabiliyorlar.

O zaman pişman olmayacak, âhirette çok yüksek mertebeye ulaşacak.

“Bir insan günde yüz defa *lâ ilâhe illallah* derse mahşer yerine yüzü dolunay gibi aydın gelir. Hiç kimse ondan daha yüksek mertebeye çıkamaz, ondan çok *lâ ilâhe illallah* diyenler müstesnâ...” [buyuruluyor.]

Zamanınızı boş geçirmeyin. Hayatınızın kıymetini bilin. Âhirete hazırlanın.

Şu söylediğim hadîs-i şerîfleri hatırlarınızdan çıkartmayın!

Allahu Teâlâ hazretleri sizi dünyanın âhiretin hayırlarına erdirdi. Hem bu cihanda hem öbür âlemde aziz ve bahtiyar eylesin. Cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin.

*Sübhâneke lâ ilmelenâ illâ mâ allemtenâ
inneke ente'l-alîmü'l-hakîm. Sübhâne rab-
binâ rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn ve selâmun
alâ cemîi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn ve âli küllin
ecmaîn. Ve'l-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn.*

el-Fâtîha!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
15 Zilka'de 1417 / 24.03.1997
Osnabrück/ Almanya

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak
için tıklayınız.](#)

